

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.

HIRDETÉMÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szelemi részét illető
minden körülmények s ide intézendők.

Bérmertetlen levelek csak ismert kasszától
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben bázhoz hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábsopettisor egyszeri beiktatásáért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitlár 4 hasábsopettisorért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamatot magában foglaló
újdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Kedd, márczius 8.

47. szám.

A legújabb bolgár események.

Európa figyelmébe ismét a bolgár események felé irányul. Azok az intézők, kik a legutóbbi bolgár forradalmat vezették megkapták jutalmukat. Vasárnap reggel Ruscukban nyolcz katonatiszt a haditörvényszék ítélete alapján kivégeztetett. A regenség a legnagyobb mértékben siettetve az eljárást, először azért, mert példát akart statuálni, másodsor azért, hogy idejük se legyen a külhatalmaknak a felszólalásra. A német konzul csakugyan akkor követelte az elítéltek, mint állítólagos orosz alattvalók kiszolgáltatását, midőn már az ítélet végre volt rajtuk hajtva. A főbűnösök és szigorú megfenyítése után azonban a regenség hajlandó a többi foglyok irányában kegyelmet és elnézést gyakorolni.

A legutóbbi sürgönyökből azt lehet következtetni, hogy Oroszország azzal a fogással élt, hogy már előzőleg orosz utlevelekkel látott el több bolgár katonatisztet; hogy aztán, ha a pronunciamento nem sikerülne, a mint hogy nem is sikerült, ezen a réven, mint „orosz alattvalóknak“ bántódásuk ne legyen.

A fogás azonban nem vezetett célhoz. A bolgár kormány egy lázadó katonatisztet, ki csakugyan orosz alattvaló volt, kiszolgáltatt a német consulatának, de a többi született bolgár katonatiszt feletti való bíraskodási jogát nem engedte elidspitáltatni.

Az, amit a Havas-forrás újságol, hogy nem csak a halálra, de a börtönrre ítélt zendülők is kivégeztettek volna, nem látszik valószínűnek s megerősítése is hirnek még bevárando — bármennyire volna is érthető a regenség és kormány végletekig menő erélye a Battenberg ellen intézett merénylet óta szüntelenül megkísérlett üzemek, lázadások és felforgató törekvések ellenében.

A bolgár kormányzat, mint eddig a kívülről szított összeesküvések egész láncolatát megtörte, győzedelmeskedett a legújabb pronunciamentón is — és valóban

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A kik meghalnak, ha szeretnek.

Regény. —
Írta: R. P. O.
(Folytatás)

Kérem gróf ur legyen kegyes végig hallgatni, mond kérőleg az erdőmester, a gróf elé egy széklet tolvá. On utóbbi időben nagyon gyakran keresi fel Margitot a szűn látogatásai gyanút ébresztettek az ispánné asszony előtt, az pedig igen irigy asszony s nagy szereti a rágalmakat költeni; kapva kap midőn után, a miálta más ember becsületét ocsmány világitásba helyezheti. Aztán igazán is van abban, hogy a nagy ur rendszeren nem tiszta szándékkal szokta felkeresni a szegény ember leányát; a szegény leányok a becsülete pedig ép oly értékű a mi szerény világunkban, mint a mió értékkel bírnak önök előtt ősi nevők, fénylő czimereik s nagyvilági méltóságuk, de sőt talán mindezeknél is értékesebb az nekünk, mert ha egyszer csorba esett azon, végleg elvesztettünk mindent. Az apai szív teljes aggodalmával kérem gróf ur, szüntesse be látogatásait, hagyjon békét annak a szegény romlatlan gyermeknek, csak most nem régebben hoztam őt haza; nagyon szeretem, hiszen minden boldogságom benne van összpontosítva s nagy fájdalmat okozna nekem, ha most újra elkellene őt vinnen oldalam mellől. Ugy-e megértett gróf ur? Keressen magának más hol szórakozást, hiszen mi élvezetet is találna az én együgyű leánykám társaságában; nem lett az nagyuri módon nevelve, aztán ön sokkal jobb szívű, mintsem hogy megbecsülhessen akarná ez ártatlan teremtetést!

csodálatos, hogy annyi nehézség, annyi gondolat dacára fenn tudta magát és az ország békéjét tartani.

Es a mint e bolgár viszonyok közt mégis örvendetesnek kell jelezni, az az, hogy a regenség és kormány dacára a meg-megújuló üzemeknek nem vesztett tért a bolgár közvéleményben. Erre látszik mutatni, hogy ugy a hadsereg körében, mint az egész országban kérelhetlen szigorú követelnek a lázadók-kal szemben. Példaadásul azonban elég volt, a mi történt. További tömeges kivégzések megfoszthatnák magukat, s a kormány bőlesen cselekszik, ha mint hirtlik, a compromittált közlegénység irányában mérséklettel jár el.

A halálos ítéletek végrehajtása ellen jogi és törvényességi szempontból bizonyára nem lehet kifogást emelni. De, hogy politikai visszahatásuk minő lesz, azt bajos előre megmondani. A fanatizált orosz közvéleményt az orosz patronátus alatt működő összeesküvők ezen megfenyítése a végletekig fel fogja izzítani s a nép féktelen szenvedélyei könnyen magukkal sodorhatják a kormányt is. Annak a passzivitásnak, melyet Oroszország néhány hónap óta Bulgáriával szemben tanusított, immár aligha vége nem szakad s a legutóbbi események mindenesetre siettetni fogják az ellentétes érdekek közötti összeütközést. Altalános a vélemény, hogy a bolgár események lényegesen fokozták a harcziás aggodalmakat, melyek legutóbb némileg már oszlófélben voltak.

A bolgár lázadók kivégeztetése.

Szófia, márcz. 6. A Reuter ügynökség jelentése. A lázadásban résztvett tisztok kivégzését elrendelő parancsot tegnap este írták alá. A német főkonzul ma reggel jegyzéket nyújtott át, melyben azt követeli, hogy a ruszcsuki lázadásban résztvett hat tisztet szolgáltatassák ki a német konzulnak, mert azt

Róbert gróf szótlanul hallgatá végig a tisztos ősz férfi beszédét, azonban gyakran tiltakozó kézmozdulatokba tört ki, melyek elárulták, hogy ez az esdeklő beszéd nagyon is kellemetlenül hat rá.

Még egyideig némán ült, aztán hirtelen felugrott, — kezét nyújtott az öregnek s gyorsan elhagyta az erdei tündér lakóhelyét.

Haza érkezvén, egy longue chaisebe vetette magát Róbert s zsebéből szivart vett elő s miután a jó szivar bodros füstje mellett rendszeren jobb gondolatok keletkeznek az agyban, rágyújtott.

Soká eltűnődött, szemlélgetve a felfelé szálló bodros füstgomolyokat. Tehát mindenkinek megvan a maga világa, az ispánné asszonynak és az erdőmesternek épen ugy mint azoknak, kiknek bölcsője felett a hercegi korona diszlett; mindenki egyaránt igyekszik a saját világa előtt jó szímben feltűnni, keresve keresi annak kegyét kegyelmtelenségével is, és irtózik annak kedvezőtlen ítéletétől. Embert gyarlóság, együgyűség, törpesség, egyéb semmi! kiálta fel magában boszusan, felgerjedten, gunyos, megvető mosolylyal Róbert.

Pedig mindniába, én Margitot, ezt a kedves romlatlan gyermeket nagyon szeretem, érzem: hogy el sem tudnék nélküle lenni. Igen, és hoinap ismét felkeresem őt s ha az az örült vén ember megint az ő világával állít előmbé, hát megmondom neki, hogy konyk raga zokodom szép leányához és inkább nőül veszem, mintsem hogy elvigye őt előlem. Persze szörnyűködni fognak e felett, de ezzel én éppenséggel nem törődöm, hiszen nekem nincs világom.

Es csakugyan Róbert gróf másnap újból bekopogtatott az erdei lakba. Margit fájdalmas, de azért felette bárátságos mosolylyal fogadta őt.

állítják, hogy a tisztok orosz alattvalók. E követelés azon tényben találja indokát, hogy e tisztok orosz utlevelekkel vannak ellátva.

A kormány a térparancsok és az államügyész által aláírt nyilatkozatot küldött a diplomácia ügyvivőknek, mely szeritt maguk a foglyok is megzafolják azt a hirt, mintha őket bántalmazták volna. Hir szerint Riza bej a szultán nevében lépéseket tett a kormánytól az iránt, hogy kegyelmezen meg a lázadóknak. A tisztok valamennyien helyeslik a kormány azon elhatározását, hogy a lázadók kivégeztessenek.

Szófia, márcz. 6 (A Havas-ügynökség jelentése.) A hivatalos lap közli, hogy nyolcz bolgár tisztet, kiket a haditörvényszék halálra ítélt ma reggel 8 órakor Ruscsukban kivégezték. Az egyidejűleg elítelt Bolmann, ki orosz alattvaló, a német konzulátusnak szolgáltatatták ki. Mindjárt az ítélet végrehajtása után jegyzéket intézett a német konzul a bolgár kormányhoz, melyben tudatja hogy a bukaresti orosz követ értesülése szerint hét fölfegyverzetten elfogott tiszt, kik közül kettő: Uzonov és Panov kivégeztettek, orosz alattvaló és ennek folytán kívánja, miszerint velük, mint ilyenekkel bánjanak el.

A kormány azt válaszolta, hogy Bollmann kapitány kivételével az elítéltek mindnyájan bolgár alattvalók, nem csupán mivel született bolgárok, hanem mivel magok is elismerték a vizsgálat folyamában e nemzetbeli illetőségüket. A mi a többi katonai és polgári elítélteket illeti, ugy látszik, a kormány hajlandó kevesebb szigorú gyakorolni.

Az a hir, mintha Timovóban kiűtött volna a forradalom, minden alapos nélkülöz. Számos alaptalan hírek keringnek, melyek azonban inkább az uralkodó izgatottság, mint rosszakarat kifolyása.

Bukarest, márcz. 6. A Havas-ügynökségnek Ruscsukból érkezett jelentése szerint nem csupán a halálra ítélték, hanem a börtönbüntetésre íelt főfelkők is ma reggel kivégeztettek. Azt hiszik, hogy a konzulok együttes közbenjárásának azon indokból nem lehetett hatása, mert a ruszcsuki

— Gróf ur, kezdé az ifju hölgy tétovázva, mialatt szive hevesen dobogott, kérem, ne jöjjön több ide, atyám szigoruan megtiltotta, hogy önnel szóba álljak, én szegény leány vagyok, ön pedig magasrangú férfi. Ön látogatásaival csak homályt vethet reám.

Margit! edes Margit! kiált fel szenvedélylyel a fiatal ember, én szeretem kegyedet, oly igazán, oly hiven, oly határtalanul, miként csak a férfiú forróan dobogó szívével szerethet, de ön is szeret engem, óh igen, szeret, ezerszer is azt olvastam csoda szép szeméből és mégis azt mondja, hogy nem szabad velem szóba állania. A magasabb rangú és gazdag ember minden lelki furdalás nélkül elveheti az alacsony származású és szegény leányt, ha ez a lány a kegyen szereti őt, csak az a nemtelen és megbélyegző midőn a szegény férfiú egy nőt csakis a va gyonaért vesz el.

— Edes Margitom én önt feleségemül akarom birni, fejezé be Róbert fokozott szenvedélylyel.

— Gróf! kiálta fel elálmélkodva Margit, s feszülten tekintve a fiatal emberrre, mialatt szeme megnevésült.

— Szeretsz? kérdé a gróf halkán, lágyan, szeliden, oly hangon, minővel még sohasem szólott hozzá és erős karjait hűvel fonta a fiatal leány sugar deraka köré.

— Nagyon, nagyon, mondá az, nagyon boldogan és e pillanatban elfeledett mindent, nem látta maga előtt a gróft, csak ideálját ki őt végtelen rajongással szereti, ki őt, egyes egyedül őt akarja birni és egész testében idegesen reszketett. Oly ifju, oly gyermek volt, és e pillanatban az éden kapuit látta maga előtt feltáruulni s nem is gondolatot arra, hogy a szerelemre a rangfokozott döntő befolyást is gyakorolhasson, hogy az két híven szerető szívet könyörtelenül

hatóságok Szófiából ugyanazon parancsot kaphatták, melyet Nikolajev hadügyminiszter Papov kapitányuk küldött akkor, midőn ez a szilisztriai felkelés eluyomása czejárból Ruscsukot elhagyta. Az ut megjelent Express d'Orient szerint Nikolajev hadügyminiszter parancsának végpontja következőleg hangzik: „Szilisztria bevétele után állítson össze haditörvényszéket és a bűnösöket végeztesse ki.“

Bécs, márcz. 6. Mint a Politische Korrespondenznek tegnapi kelettel Szófiából távirják, a haditörvényszék 16 egyént, kik részben a hadsereg tisztj karához részben a polgári osztályokhoz tartoznak és kikre a ruszcsuki lázadásban való bujtogatást bebizonyították, halálra ítélt; ezek közül kilenczet kivégezték, a többit szabadságvesztésre ítélték. Bollmann kivételével, kit mint orosz alattvalót, a német konzulátusnak kiszolgáltatták, a többi bolgár állampolgárnak vallotta magát.

A legénységre vonatkozólag a kormány a fegyelmezési jogot gyakorolni akarja. A kormány az ország minden részéből távirati megkeresést kapott, hogy a lázadókat illetőleg a legszigorubb eljárást tanusítson.

A szobranye egybehívása legközelebbre várható.

A bolgár lázadás

A bolgár lázadás felől eddig közölt híreket kiegészítjük a Köln. Zeitung-nak Ruscsukból vett s márcz. 3-án kelt következő távirati tudósításával:

Ma éjjel Ruscsuknak és a harmadik dandárnak parancsokra, Usunov őrnagy, elfogta a prefektus s a ruszcsuki helyőrség számos regensbarát tisztjét és ezután megkísérelte az ötödik ezred még hűn maradt lefegyverzését. Ez a kísérlet meghiusult. Mindkét zászlóalj, mely leginkább ujonczokból áll, Vulkov százados vezénylete alatt erősen tartotta a város egy részét és a lakományakat, melyeket öt utász század vett körül. Reggel 6 órakor élénk harc kezdődött, mely nemsokára az egész városra kiterjedt s melyben nemsokára több száz polgár felszólítás nélkül részt vett a regenség érdekében. A harc valóságos elkeseredéssel vívott. A halottak és sebesültek száma mind-

szétzakaszthasson. Uh! hiszen a regényekben is diadalra jut az igazán szerető szív, győzelmeskedik óriási akadályok felett, megszerzi bármilyen uton-módon is a boldogságot.

Az öreg erdész együtt találta őket, áradozva a natártalan boldogságtól; bátran állottak eléje és Róbert gróf feltárta azonnal hűv szerelmüket és házassági szándékát.

Az agg férfiú arcából eltűnt a vér s nagy homlokán mélyebb váltak a redők, míg szeméből elkeseredettség sugárzott.

— Gróf ur, ön, az okos férfiú, beszél így? kezdé remegő hangon. Tehát csakugyan a legnagyobb szerencsétlenségbe akar dönteni szegény családommal együtt? Már negyven éve szolgálom hűséggel a Máltai grófkot, megnyertem becsületüket, bizalmukat, jó akaratukat s most elveszitem rindaszt, mire oly büszke vagyok, mindazt, a mit vegyven évi szolgálatommal megszeréztem? mert ha elég esztelen volnék ezen ajánlatát elfogadni, csakugyan megérdemelném, hogy a jó Máltay gróf végkép száműzzön közelebből, Távózzék gróf ur, mindeire, a mi szent ön előtt, kérem, ne haborítsa fel maga ellen, ép ugy mint ellenem családját, melynek én kenyérért eszem. Hagyja békében ezt a szegény leányt, hiszen nem önhöz illő házasság volna az. Ez az alacsony származású nő a magas körben sohasem találta fel boldogságát, nagyon is érzékenyen adnak minden alkalmat tudtára, hogy nem közléjük való s csak Isten kegyelméből emelkedett fel a homályból. A lenézés pedig fáj, megáldozó.

Az aggdó erdész még soká folytatá beszédét, de Róbertet nem tudta megingatni szándékában.

Róbert gróf még ugyanaz nap haza utazott atyjához Máltára s lázas izgatottsággal rontott be annak szobájába.

két oldalon 70—80 ra rugott. Nanev hadnagy és Kaskavaldsev tiszthelyettes a lázadók közül estek. Két német alattvaló az utcai harcban véletlenül agyonlétett.

Dél tájban Románia felől egy csónak közelített fehér zászlóval. A csónakban levőket a Golubcsik bolgár hadihajó vette fel. Délután a lázadók megkísérelték Vulkov szárazdóssal az alkudozást. E közben a polgárok hurráh kiáltással megtámadták a fellázadt katonákat, míg a laktanyába zárt katonák onnan a Suma Maricza nemzeti himnusz éneklése között, kirohantak és daczára annak, hogy két ágyúból löttek rájuk és az utások is tüzeltek, megtámadták a lázadókat, kiket szorongatással visszavertek. A lázadók részint megadták magukat, részint elmenekültek a városból. Uszov, ugyanez, ki Viddint a szerbek ellen hősien védelmezte és Filov alezredes már előbb néhány tiszttel együtt két csónakban menekülni akartak, de csak a homokszigetig értek. Egy csoport polgár a partról heves tüzelést intézett a csónakokra, minek következtében Uszov és társai a szigetre menekültek és annak üregeiben vonták meg magukat.

Általános meglepetésül ekkor megjelent a Golubcsik gőzös, melynek kapitánya: Dragonov, a reggelséghöz hűnek mutatkozott s üzöbe vette a menekülteket, mikor is két tiszt a vízbe fuladt, mások pedig — köztük Filov és Uszov — megsebesültek. — A két megfuladtat kivéve, az összes menekülteket elfogták. Kitiűnt, hogy a Golubcsik által elfogott hajón Panov őrnagy és Kirdisev kapitány is fogságba kerültek. Körülbelül esti hét óra tájban az ütközet véget ért s a győztesek örömkönnnyekkel borultak egymás gyakába. Vulkov és Szapunov kapitányokat, továbbá Mantov prefektust és titkárát, Urdanovot lelkesen üdvözlötték s a katonák megannyian megcsókolták őket.

E pillanatban hozták oda a Golubcsik által elfogott menekülteket, kiket alig lehetett megmenteni a felízgatott néprögtönítelő dühétől. Elismerést érdemel az őrség erénye, melylyel a foglyokat meg tudta védeni, bár a nép vérszemet kapva, azt követelte, hogy vezessék őket az agyonlöttek holttestei mellé s ott tépjk izekre. Lopez, a német konzulhelyettes, a heves utcai harc közben többször megjelent az utczán kavaszai kíséretében, míg osztrák-magyar kollegája odahaza hangosan siránkozott s nem lévén képes a helyzetet áttekinteni, egyre azt hangoztatta, hogy a reggelség csapataiban abszolute nincsen morális erő. Most teljes nyugalom uralkodik a városban. A kávéházak telve vannak.

A katonákat elhalmázták ajándékokkal s etetik itatják mindenfelé. Egy-egy házból jajveszékélés hallik, mert véletlenségből sok gyermek is áldozatul esett a röpködő golyóknak. A nyilvános épületek ki vannak világítva. A csiny hajótörése egyrészt az ünnaakra utalt csapatok gyors és hű magatartásának, másrészt pedig annak tudható be, hogy a felkelők részén sem volt határozott lelkesedés. Raszgradból kétszáz önkéntes érkezett ide, hogy a reggelség ellenségei ellen sikra szálljon. Tirnovából az ottani ezred egy zászlóalja érkezett ide s vele Petrov őrnagy, türzkari főnök, hogy Ruszcsukban a főparancsnokságot átvegye. A halottak és sebesültek száma még nem volt megállapítható. Grucev, ki szintén részt vett a pucshat, vállán sulyosan megsebesült: Uszov altestébe kapott két lövést. Az üldözés közben vízbe fuladt fölkelő tisztek egyike Malev hadnagy volt, kinek bátyja a

lázadás elfojtásában tevékenyen közreműködött. Filov kinek mellébe furdott a golyó. E hó 4-én este a kórházban meghalt. Ruszcsuk parancsnokává Andrejev kapitány neveztetett. A ruszcsuki lakosság példás magaviseletének elismerésül a reggelség ezer frankot engedélyezett egy népiünnepély rendezésére. A vidékről semmiféle rendezavarást sem jelentenek.

Napi hírek.

— Tisza Kálmán jelleura. A magyar kormányelnökről terjedelmes politikai jelleura. A „P. Fr. Presse” szombati tározója „Tisza Kálmán a magyar parlamentben” czimmel. A szerző, Reiner B. élénk és általában találó vonásokkal jellemzi a magyar kormány elnökét, mint államférfiút és szónokot, kiemelve ama tulajdonságokat, melyek Tisza Kálmán mai hatalmára segítettek. Mint szónokot, debattort Broughamhez és Foxhoz találja hasonlónak, de nem hallgatja el hibáit sem s a gondolat irajellema általában oly hű képet nyújt Magyar ország vezér-államférfijáról a német közönségnek, hogy külföldi közlönyben csak ritkán találkozhattunk hasonlóval.

— Teleki Sándor gr. ezredest, lapunk kiváló dolgozó társát sulyos csapás érte. Anyósa, Lize de Tiverval Agoston özvegye, született Crawford-Oxley Henriette élete 82 ik évében meghalt, e hó 4-én a koltói családi kastélyban. A megboldogult uraszonyt, a ki angol ludyból lett igazi magyar matronává, mint legnagyobb jötevőjét siratja az egész vidék. Temetése e hó 5-én volt egész csendben Koltón. Az ezredes számos barátja és tisztelője részvételéhez csatlójk mi is legmelegebb résztvőnként.

— A debreczeni kaszinó 1887. évi mártius hó 14-ik napján d. e. 10 órakor saját helyiségében rendes közgyűlést tart. — Tárgy: A választmány évi jelentése, a múlt évi pénzürti számadás elbírálása a f. évi költségvetés megállapítása, a tisztújítás megejtése, a választmány kiegészítése. Szent-Iványi Sándornak a ventilatio tárgyában beadott ajánlata, terv és költségvetése. — Végül a netán felmerülő indítványok tárgyalása.

— A debreczeni izr szentegylet. az ipar és kereskedelmi bank tekintetes igazgatósága és az iparigyesületi takarékpénztár és hitelintézet által a kórház javára adományozott 10 frtot megkapván, a nemeskeblü adományért ezenel hálás köszönetét fejezi ki Weigberger Lajos egyleti elnök.

— Meghívó. A debreczeni iparoskör f. hó 9-én s z e r d á n esti 6 órakor a kör helyiségében rendes választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjai ez uton is tisztelettel meghívotnak. — Az elnökség.

— Becsey Antal ezredes váratlan halála városzerte a legzintébb részvétel kellette. A kirakatokban már ma d. e. számos koszorú és szalagot lehetett látni, melyeket rokonai, barátai és tiszteői az elhunyt kitűnő katona és nemes szívü ember ravatalára rendeltek meg. A gyászszertartás részleteit a megkezdett rokonok és katonai hatóságok már megállapították. A temetés az elhunyt förtészti rangjához illő katonai fenynyel fog vége menni s holnap d. u. 4 óra 30 perczkor kezdődik a Hatvan utcai Koszorúházban. A koporsó kíséretül egy egész zász, löalj gyalogság rendeltek ki Krausz Zsigmond cs. és kir. alezredes vezetés alatt és pedig egy fél zászlóalj a 39. cs. és kir. gyalogezredtől; egy másik felzászlóaljja 3. honvéd gyalog tálandár 1/40 zászlóaljjától, melynek

a megboldogult ezeltt parancsnoka volt. A temetésre a 39. gy. ezred zenekara is kivonul. A tisztek karjukon gyászfénylővel jelennek meg. A temetés rendezésével Görgey Vincze honvéd őrnagy bizatott meg, ki az elhunyt helyett a tálandár parancsnokságot is át vette ideiglenesen. — A rokonok következő gyászjelentést adták ki: Becsey Károly, Becsey Hugo és neje Foicsek Anna, valamint gyermekeik: László, Béla, Lajos, Gizella férjével Tónay Tivadarral és Ilona férjével Géczy Gézával; továbbá Becsey Imre és neje Ulrich Jozefa Irma leányokkal, fájdalmas szívvel jelentik felejtéhen fivérök, illetve nagybátyjuk Nemes BECESEY ANTAL honvéd ezredes, a katonai érdemkereszt és hadiírem tulajdonosának, a m. kir. 3-ik honvéd gyalog tálandár parancsnokának, élete 52-ik évében, folyó hó 7-kén reggel 6 és fél órakor, rövid s z e n e d é s után történt g y á s z o s e l h u n y t á t. — A boldogultnak földi részei f. hó 9-kén, délután 4 és fél órakor, fognak a Nagyhatvan-utcai 1577/78. számú háztól, a róm. kat. egyházzs szertartása szerint a Szent-Anna utcai sarkterben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent-mise áldozat e hó 10-kéndélelött 9 órakor, a róm. kath. templomban fog az ezek Urának bemutatattani. Mely végtisztegetétele az elhunytak bajtársait, barátait és a nagyérdemű közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen. 1887. évi Márczius hó 7-kén. Béke hamvaira! — A szabadságot m. kir. honvéd tisztek felkérnek, hogy néhai Becsey Antal ezredes, tálandár parancsnok holnap délután leendő temetésén megjelenjenek.

— A felvolasóestély péntekre halasztva. Becsey Antal ezredes holnap temetése a boldogult általános kedvelésé folytán a közönség nagy részét megakadályozná a felvolasás látogatásában, ha ez a rendes időben, a mikor épen a temetés is esik, megtartatnék. E körülményre való tekintettel a felvolasás péntekre halasztatott. Olvasni fognak Vértessy Arnold és Zilahy Gyula urak.

— Ö. T. K. üszös nyitványítás. A debr. ipar és ker. bank és dbr. a földi takarékpénztár a debr. önkéntes tüzoltó egyletnek 10 — 10 forintot, a debr. iparigyesületi takarékpénztár pedig 5 forintot adományozott, mely nagylelkü adományokért az egylet nevében hálás köszönetet nyitván. Debreczen, 1887. Márczius 7. Tikos István egyleti pénztárnok.

— Polgármesteri jelentés. Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottságának márcziusi közgyűlésén felvolasott s február hóról szóló jelentés szerint: a rendőrség által letartóztatott lopásért 9, rendőri kihágásért 117, összesen 126 egyén. Ezek közül átadott az illetékes kir. bíróságnak 9, a rendőrség által megbüntetett 117. A városról eltolonoztatott 18, a vidékről keresztül tolonoztatott 14, összesen 32 csavargó. A rendőrkapitányság mint első fokú iparhatóság által különböző iparnemek önálló gyakorolhatására 36 egyén látottat el igazolvánnyal. Munkakönyv 43 db, ideiglenes igazolvány 5 db, adatott ki. A katonai létszám volt 1172 közhadsergebeli 440 lóval s 459 honvéd 84 lóval összesen 1631 ember 524 lóval. A lakosságnál állandóan be szállóval volt 156 ember 96 lóval; mint árkelő beszállásoltatott 2 törzs, egy főtiszt, 89 legény és 11 ló. A lakosság által állami adófélében befizetett összesen 67659 frt. 79 kr. Befizetett továbbá hadmenetességi díj 305 frt 43 kr, helybeli illeték 131 forint 1 kr. idegen adó 1155 frt 80 kr,

idegen illeték 642 frt 60 kr, járda költség 10 frt. 26 kr, közmunka váltás 688 frt. 10 kr. A községi bíróság ügyforgalma volt múlt hóról 75, új panasz 465, összesen 540 db; ebből elintéztetett ítélet által 203, közbeszóló végzéssel 11, egyezség jött létre 47, megszünt 138, összesen 399 db; maradt hátraélék 141. Vidéki megkeresés érkezett 34, végrehajtás elrendeltetett 54, foganatosított 69, ávrés elrendeltetett 42, foganatosított 1, felebbezés feltesztetett 31.

— A kaba tetetlen-földes-sápi megyei könt kiépítésére beadott versenyajánlatok felett tegnap döntött az erre kiküldött bizottság. Összesen három ajánlat érkezett be, u. m. a Reichmann Hermané, ki a költségvetési árért vagyis 27948 frt 28 kr-t volt hajlandó az összesen 12497 folyóméter hosszon könt építését elvállalni; továbbá a Fodor József helybeli építész, ki az előirányzott összegből 454 frtot engedett és végül a Gázer József fővárosi vállalkozó 1343 frt á engedéssel; s így az emlitett könt építése, mely folyó méterenként 2 frt 12 kr-ba kerül, 6 reá bizatott.

— Arany János hátrahagyott iratainak 1-ső Füzeté megjelent. Az egész mű harmincz darab 40 kros füzetben lesz teljes. Az egész mű előfizetési ára 10 frt mely összeg két részletben is fizethető Telegdi K. Lajos könyvkereskedésben.

— A debreczeni iparosok közül eddig a csizmadiak, cipészek és szijgyártók adták be ajánlatokat a népfelkeltési szükségletek és pedig bakkancsok és szijgyártó munkák előállítására. A jelentkezők nem szövetkeztek, hanem külön — külön váltalkoznak összesen 4000 pár bakkancs előállítására. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara nevében Szesztina Lajos elnök és Dr. Király Ferenc titkár tegnap küldötték szét körlevélalakban a körületbeli iparosokhoz a népfelkeltési szükségletekre vonatkozó adatokat, melyeknek egy részét, a legszükségesebbeket, lapunk szombati számában közöltük.

— A megszükött uszorság. Reisz Dávid ügyét tárgyalta a kir. tábla I. büntető tanácsa Steer Ferenc előadása mellett. Groszman Agoston és neje budapesti lakosok a Reisz Dávid ellen emelt panaszukban azt adták elő, hogy ők tőle 1881. évi augusztus 1-én 1500 frtot vettek kölcsön s ez összeg után 1886. év végéig 4418 frt kamatot fizettek. A törvényszék Reisz Davidot uszorsá vétsége miatt helyezte vád alá s a vádhatározatot a kir. tábla helybenhagyta.

— Nyilvános köszönet. Kerekes Albert ur, asztalos mester, mint bízbizottsági tag a helybeli asztalos ifjúság nevében folyó hó márczius 6 án tizenöt forintot, mint az általuk jótékony czélra rendezett bál jövedelmét, azon nyilatkozattal adott át nekem, hogy ebből öt forint a rajzban, 10 forint az iparmunkában kiváló eredményt tanúsító asztalos tanuló közt osztassék ki az isk. évet záró nyilvános vizsgálatok alkalmával. — Midőn ezen kegyes adományért köszönetet mondok, örömmel emlékezem meg egyzersimund arról, hogy ezen derék iparos ifjúság már második évben igyekszik az asztalos tanulókat az iparukban oly szükséges rajz tanulásában s az iparmunkában szorgalomra, kitartásra ösztönöj adomány által is serkenteni buzdítani. Ezen nemes törekvés maga magát diosíri. Egedjék hinne, hogy ezen törekvésük évről évre fokozódik s a jelenlegi ifjak szent kötelességül hgyják át azt az ifjabbakra, hogy a többi ipartársulati ifjúság is kövesse a derék asztalos és kovács

pár hóval rá örökre el volt temetve boldogsága. Midőn III. Napoleon Montijo Eugéniát megpillantá, friss ibolyákkal volt ékítve s ez volt azon pillanat, mely változásteljes sorsát eldönté.

A dalok s virágok ibolyája alatt természetesen mindig a szagos, márcziusi ibolyát értik (Viola odorata v. chartis), bár a nyenyentismerő több mint 30 violafajtát ismer.

S most még valamit kedvencünk illatáról. Valamint a lyrikus költészetben a rózsá mellett az ibolya az elsőrangú növény, akképen szaga is az athenisektől kezdve napjainkig a legkedveltebbek közé tartozik.

A mi jőzan, találmányos korunk érti, mikép kell az illanó virág-zsellemekeket számtalan esszenciába és fagocsa lebövíteni. Van nek gyárak, melyek 10 ezer kiló ibolyavirágot hoznak évenként forgalomba illatszerek alakjában, a mi a kis virág eleuényező sulya mellett figyelemreméltó szám!

De nemcsak az ember, hanem a természet is iparkodott az ibolya illatát lefoglalnai s azt számos más növényhez kötö. Így pl. az Iris florentina gyökerebe, mely ibolya gyökér néven kerül a gyógyszerárba s az illatárusokhoz, honnét mint irag vagy ibolya perül az elegans hölgyek Sachet-jáiba. A sárga viola (Meiranthus aurus), mely valószínűleg népvirág lett, szintén ibolyaszagú. S végre még a legalsóbb fajú növények közt is van egy, mely ibolyaillatot áraszt, s ez az ibolyamoha (Byesus Jolithus) mely nedves köveken burjánzik a mitől ezek is ibolyaillatukká lesznek; „ibolyaköveknek” nevezi őket a nép.

De mind ezek csak pótlékok és nem tudják soha helyettesíteni az egyszerű szerényeséggel megható, bájos ki márcziusi ibolyát.

Máltay Elek megijedt, a mint fia dult, kipirult arcát megpillantá.

— Mi bajod Róbert, miért jösz oly hirtelen vissza történt valami, egészen felhevült vagy — ugymond a gróf — leve fia szavaít.

Róbert csakhamar egész határozottsággal közlé atyjával nősülési tervét és hozzá-tette, hogy nincs az egészben semmi különös, miután ő túl van a badar előítéletek ostobaságain, s már előtte is számtalanok, kik hercegi koronát viseltek, elvettek színésznőket; egy uralkodó család fia pedig szegény postamester leányát; s végre is Margt anyagi tiszta leány, kit csak becsüléssel illethet minden ember.

Elek gróf visszaesett a megdöbentő hír hallattára támlányába s jó ideig képtelen volt egyetlen szót is mondani.

— Nagy ég! kezdé végre kétségbeesetten, hát te csakugyan javíthatatlan vagy! Minő szörnyü örültséget akarsz már megint elkövetni; könnyelműség az esztelenséggel határos. Alig három éve az atkozott creol chanoonette hoztared és egész családunkra azt az iszonyu gyalázatos botrányt, most pedig megint egy érdemesternek a leányával kezdés ki! Ugy örültem megtérsédnek, s ime most újból gyászt és fájdalmat akarsz hozni ősz fejre. De tudd meg, hogy én nem egyezem bele soha ebbe a házasságba, s ha tilalam dacára mégis megtalálnád tenni ezt a károhzatos lépést, ugy nem ismerlek többé fiamnak, s soha hirt sem akarok rólad hallani. Megértettél? Hiszen az egész világ megbotránkóznék újból feletted.

— Megint a világ! sóhajtá Róbert.

(Folyt. köv.)

Az ibolya.

Az ibolya a tavasz megérkezésének hírnöke.

Már a görögök a megifjodott föld symbolumának tarták az ibolyát. Az athenieknek kedvenc virága volt s oly nagy mennyiségben nevelték kertjeikben, hogy a várost e miatt „ibolya illatos”-nak, és „ibolya koszorúzott”-nak nevezték.

Az Akropolis dombja még ma is tele van szórva ibolyákkal, melyek melleleg mondva itt délen sokkal illatosabbak, mint nálunk a zordonabb éghajlat alatt s míg az örökös szép márványromok, — az olajfák ezüst csilámláma galyai közt a diosó multrol süveg a lanyha szellő, alant az ibolyák csevegnek, éldelegnek egymás közt és sováran tekintenek a csillagos égre. A szép görögök utódai az „ibolyaszemü” istennő szentelt földjén, az islam modern hívőnei e gyakorlati oldalát sléje teszik a költőinek s az ibolyavirágot egy sajátoságo: confect előállítására használják.

A középkor kezdetén is találkoznak azon felfogással, hogy az ibolya a tavasz bevonulásának hírnöke. Mikor még Babenbergek uralkodtak Ausztriában, a krónikások szerint volt egy évenként megújuló tavaszi ünnepe, melynek középpontját az első ibolya képezte. A ki Bécs környékén a legelső ibolyát megpillantá, köteles volt arról jelentést tenni s erre csakhamar kivonult a herceg, udvarától s a lakosságtól kísérvetarka csoportozatban az illető helyre, a hol aztán a legszebb s legerkölsőbb hajdon kivált sága volt az első ibolyát leszakasztani.

A mi az ibolya tulajdonképeni hányját illeti arra hiányzik minden ismeretünk; Németországban már évszázadok óta el van terjedve, s lehet, hogy az ottani flórához tartozik.

De a hova a tudomány nem hatol, ott a régész még megállja helyét; a görögök szerint az ibolya Atlasnak leányától származik ki ezé változott át, midőn őt Apolló üldözé. Vagy pedig a Jupiter elől menekülőnek léptei nyomán virult ki. A hang azonoság az Jonok-ra vezet bennünket, kik törzsök nevé szerették to ion (ibolya)-ból származtatni.

Hender egy kedves mesében mondja el, hogy midőn a világ teremtésénél csak fű födé a pusztá sziklalejtőket, megjelent az „Alázatosság” s az ibolyát ülteté oda, mely régóta a neki szentelt virág.

Virágunk Franciaországban a troubadurok időjén játszott nagy szerepét. 1324-ben ugyanis a hét „Trouveurs de Toulouse” költői versenyt rendezett, melynek első díja egy arany ibolya volt. Midőn valamivel később, ugyanazon százzadban e versenyek a szép és tehetséges Clémence Isaura által ifjúkori kedvesnek emlékre alapított „Jeux Floraux” — (virágjátékok)-ba olvadtak be a többi ezüstvirág-díj mellett az arany ibolyát is megtartották, a mi talán gyengéd és jelképes intelem arra, hogy a győzőnek is jól ilik a szerényesség.

Mintfogó épen francia földön vagyunk még megemlítjük, hogy a Napoleonidák két aszonyának életében egy ibolya csokor jelezte sorsuk éfordulóját. Az első, a gyászos sorsu Beaucharnais Josephine volt, ki szenvedélyesen szerette a virágokat s ezek közt a nyájas kis ibolyát. Napoleon évenként megszóka őt lépni e kedvenc virágok elszével. Egy tavaszi napon, midőn ismét ily szerelmi adományt jelent meg előtte, alig lehelt a királyné a csokor édes illatát, midőn ez kiesik kezeiből, s borzadva kiáltja: „E csokornak halál-penész szaga van; s valóban, a virágokat temetőben szedték — s az utolsó voltak, melyeket Napoléontól kapott —

ifjúság minden térsé méltó ipartársulati ajánlati saját jóakarát, ak ifjúságnak az a kezdeményező hó 7. Dóczy G. — A váadása az 1886 város házi 1886-ik évről erre megállap 191,261 frt 02 kr kiadási t pénzügyi bizotást következ megállapítandó

1. Kézpénz m
2. rendes bev
3. rendkívüli b
4. átmeneti be

a., rendes
b., rendkívüli
c., átmeneti

péntárzm
A bevételi tö
többlet pedig
állott elő.

— A 6-án tartott
szaporodott. A
ban 160 fr, ki
szama az ujon
kedett. A szell
bitése czeljáb
lön megrendel
az anyagi érde
tén belől vető
gyümölcsfák b
választmányi o
olvasás követk
volt szép szám
tag „az ipar
nete” czimü ta
vasó az első
vizssza mint z
a történelem k
a műveltség s
oktrojált ipar
zolta A szelle
jutalmaztak.

— Debre
könyvében. V
nőkiete alatt t
ten az Osztrák
nagy népismeit
záson elhatáro
nelmi réz befé
„magyar után
egymás után, J
napokban fogva
Mihálynak re
Ezeket kivül k
o mü számára
Jankó Jánosna
Feszitnek, Greg
Manuheimernek
rajzban, részün
már alkészíttek
írások számára.
kötetkhez ma
zóló szinnyon
A legközelebbi
Duna ígettek l
magyar fizetbe
vázlat; szép k
1848-ki ország
mely az egész,
rium arcképepe
ván fng nádor
nevezetes korip
magyar nép je
emlitett Zichy
mely három fü
kötet a ma
kötését t
melyből e
vegenben ké
és vidéke,
Nagyvárad Nag
Zsilinszki k
és vidéke, Mik
puszták, Hoitsy
németek Szent
deke Városvöl
lyeket még e
vézeink a h
Erdekesnek tal
a magyar kiada
mi az előzetl
köztisztviselők
tiszviselőket 10
után következ
az ügyvédek és
tettek szolgalt
gentry s megle
2000 rel. Feltü
kaszinók és a
— Felül
raelita elemiisk
tánczestélyen
—10 f. — Ha
Dr. Scheer Be
Lajos, Neulend
József 5—5 f.

ifjúság minden tekintetben dícséretre sköve-
tése méltó példáját, Ha majd egykor minden
ipartársulati ifjúság hasonló módon fogja nyil-
vánítani saját ipara tanulói iránt gondoskodó
jóakarát, akkor is megmarad az asztalos
ifjúságak azon boldogító tudata, hogy ő volt
a kezdeményező. Debreczen, 1887. márczius
hó 7. Dóczy Gedeon, ip. isk. igazgató.

— A városi házipénztár zárszám-
adása az 1886-ik évről. Debreczen sz. kir.
város házi pénztárának zárszámadása az
1886-ik évről elkészült. E szerint az 1886 ik
évre megállapított költségvetéshez képest
191,261 frt 02 kr bevételi és 152,423 frt 77
kr kiadási többlet mutatkozik. A jog és
pénzügyi bizottság a tanácsnak a zárszám-
adást követő eredményvel véleményezte
megállapítandónak:

I. B e v é t e l.

1. Kézpénz maradvány a múlt évről	3122 frt. 8 1/2 kr.
2. rendes bevétel	749202 " 42 1/2 "
3. rendkívüli bevétel	145594 " 49 "
4. átmeneti bevétel	40881 " 1 1/2 "
Összesen:	938800 " 00 1/2 "

II. K i a d á s

a., rendes	741345 frt 59 1/2 kr.
b., rendkívüli	147981 " 92 "
c., átmeneti	40164 " 14 1/2 "
Összesen	938491 frt 66 kr.

pénztármaradvány 308 frt 34 1/2 kr.
A bevételi többlet az aktívából, a kiadási
többlet pedig a passzívák fedezése folytán
állott elő.

— A h. dorogi „Gazdakör“ a f. hó
6-án tartott választmányi ülésen, 26 taggal
szaporodott. A kör bevétel a lefolyt két hó-
ban 160 fr, kiadás 105 frt volt. A tagok
száma az ujonnan felvettekkel 115-re emel-
kedett. A szellemi látkör fejlesztése és széles-
bitése czéljából ismét 8 folyóirat és hirtlap
lón megrendelve a titkári oda let: utasítva, hogy
az anyagi érdek elvételét a költségvetés keret-
éből vető és kerti magvak s nemesebb
gyümölcsök beszerzésével mozdítsa elő. A
választmányi ülés után a rendes leti felol-
vasás következett, s a kör helyiségeibe jelen
volt szép számú tagok előtt Klein Bernát p.
tag „az ipar és kereskedelem fejlődés törté-
nete“ című tanulmányát olvasta fel. A fel-
vasó az első emberpár szükségletéig ment
vissza miut zerus pontra; s innen korunkig
a történelmi korszakain keresztül az izlés s
a műveltség s a természeti behatányok által
oktrovált ipar és kereskedelem fejlődését vá-
zolta. A szellemes felolvasót taps és éljen-ek
jutalmazták.

— Debreczen és vidéke a trónörökös
könyvében. Vasárnap Rudolf trónörökös el-
nöklöte alatt tanácskozás tartott Budape-
sten az Osztrák-Magyar-Monarchiát ismertető
nagy népművelő tárgyalás. A tanácsko-
zások elhatározatott, hogy a magyar törté-
nelmi réz befejezése, s az utána következő
„magyar nép jellemzéséről“ szóló füzetek
egymás után, Junius, Julius, Augustus hó-
napokban fognak kiadtni, a két utóbbi Zichy
Mihálynak remek alkotásu rajzaival. —
Ezeket kívül Keleti Gusztáv igazgató több,
a mű számára készült rajzait mutatta be
Jankó Jánosnak, Litznermeyernek, Spányinak
Fesztinek, Gregusnak, Ebnernek, Aggháznak,
Mannheimernek, Vágónak stb. melyek, részint
rajzban, részint jól sikerült fametszetekben
már elkészültek, a magyar népművelő és tájle-
írások számára. A Magyarországot tárgyaló
kötetekhez magyar képviselőket ábrá-
zó színyomatok lesznek mellékelve. —
A legközelebbi osztrák fizetben fog jönni a
Duna ligetek leírása Rudolf főhercegtől. A
magyar fizetben pedig végződik a történelmi
vázlat; szép kivitelű ábrázolattal között az
1848-ki országgyűlés megnyitásának képével,
mely az egész, első felelős magyar miniszter-
ium arcképcsoportját hozza, közepett Ist-
ván fag nádor alakjával, előtérben a korszak
vezetői koriphausaival. Kezddik benne a
magyar nép jellemzése Jókai Mór tollából, az
említett Zichy Mihály-féle remek rajzokkal;
mely három füzetre fog kiterjedni. Az első
kötet berekesztése után a II-ik
kötet a magyar Alföld ism-
ertetését fogja tartalmazni, a
melyből addig elírodalmiszo-
vegben készen áll: Debreczen
és vidéke, Jókai Mórtól, Biharom. és
Nagyvárad Nagy Sándortól, Békés megye
Zsilinszkytól. — Továbbá Szege-
d és vidéke, Mikszáth Kálmántól, az alföldi
puszták, Hoitsy Páltól, a délmagyarországi
németek Szentkirály Jenőtől, Kalocsa és vi-
déke Városvól: nagy számú rajzokkal, me-
lyeket még e nyár folyamán legkiválóbb mű-
vészeink a helyszínen kiegészíteni fognak.
Erdekesnek találjuk megemlíteni azt is, hogy
a magyar kiadásnak 13400 előfizetője van. A
mi az előfizetők társadalmi állását illeti, a
köztisztviselők osztályát 3000-rel, a magán-
tisztviselőkét 1000-rel látjuk megjelenni, mel-
vután következnek csaknem egyenlő számban
az ügyvédek és kereskedők, tekintélyes ille-
tétet szolgáltat a közép nemesi osztály, a
gentry s meglepőt a polgári osztály, közel
2000-rel. Feltűnőleg kevés az olvasó egyletek,
kaszinók és a fréndi előzetők száma.

— Felülízetések A f. hó 3-án az iz-
raelita elemiskola alapja javára rendezett
táncostélyen a következő felülízetések tör-
téntek. Steinfeld Antal, Fischbein Ignác 10
—10 f. — Hartstein Péter, Dineker Mórné
Dr. Scheer Benőné Scheer Sámuel, Falk
Lajos, Neulender K. (Budapest) Lőkövits
József 5—5 f. Lichtschein Sámuel, 9 f. —

Zorger József, N. N. Kohn Adolf, Katz
Mihályné, Berger Mór 4—4 f. Fried Emilné,
Keller Károlyné, Fleischmann Mór, Weinber-
ger Lajosné, Horovitz Márton (Mihálydi) ifj.
Lichtschein Sámuel, Lichtschein Dezső, Rott-
mann Jakab, Dr. Popper Alajos, Veis Lóvi 3—3
frt Hirschfeld Arminné, Lichtschein Mózes,
Klein Mór, (Balkányi) Dr. Klár Vincze, Scheer La-
jos, Scheer Jakab, Scheer Adolf, Gold-
berger Zsigmondné, Schvarecz Vilmos Kasza-
nyiczky Endre, Dr. Balkányi Samu, Bie-
derman Jozsef, Breuer Antal, Lippmann
Sámuel, Dr. Popper Mór, Dr. Örvös Lajos,
Dr. Balkányi Miklós, Reiser Salamon, Hidvi-
ger Mihály, Stera József, Turay Farkas, Er-
delyi Adolf, Hoffer Sándor, Kohn Lipót,
Dr. Balkányi Ede, Krausz Dávid, Schvarecz
A. Lajos, Zimmermann Jakab, Bechert Manó
Dr. Kircz Jakab, 2—2 frt. Dr. Fáy Márkné,
Erber Vilmosné, özv. Fried Károlyné, Rech-
nitz Abor, Dr. Szántó Sámuel, Dr. Balkányi
Emil, Dr. Kardos Samu, F. L. Engel Lajos,
(Bécs) Hegyi Albert, Klein Ignác, Friedman
Jeagnes, Aron Miksa, Temesvári Béla (Bécs),
Stark Ignác, Klein Sámuel, Lusztig Adolf,
Spiegel Ignác, Katz Jakab, Veichinger
Károly, Reichmann Armin, Silbermann Regina
k. a. Stern Armin, Kulcsár Antal, Ungár
Albert, Frieder Soma, Katz Vilmos, Glück
Adolf, Veis Lajos (N.-Károly), Veis Jakab,
V. L. Goldberger A. Keszténbaum
Jónás, Stera Gyözö, Radó Bertalan,
Dr. Katz Albert, Erős Jakab, Herkovits
Ferman 1—1 frt. Összesen 217 frt. Minden
fent nevezett urak és hölgyek fogadják ezen
nemes áldozat készségüket a rendező bizott-
ság hálás köszönetét.

— Berettyó-Ujfaluban élénk mozgalom
indult meg egy kérvénynek minél számosabb
aláíratása iránt. E kérvénynek czéja a va-
suti főújságosság szivét meglágyítani, hogy
jövöze a budapest-predeali gyorsvonatok ne
hajtssanak pusztá fűtvetet e derék városnak,
hanem méltassák az egy percznyi megállá-
sra is, hogy ha sárréti embernek gyors menő-
kéje van Budapestre, ne kelléssék a gyors-
vonat kedvéért Váradra, vagy Püspök-Ladány-
ba kocsiházn. Méltányos kérelem, melyet his-
szük, nem hagyják figyelmen kívül az ille-
telkes körök.

— Rác Károly zenekara holnap Vil-
mos Lajos sörarsnokban játszik.

— A nagyváradi ref. egyház vagyona.
A nagyváradi ev. ref. egyház tulajdonát ké-
pező: ingó és ingatlanoknak értéke a nem ré-
giben eszközölt leltározás szerint a követ-
kező ingók: Ujvároson 8732 frt 50 kr. Ola-
sziban 6898 frt 20 kr. Ingatlanok: 92,673 frt
31 kr. Az egyház vagyona tehát összesen
108,304 frt és 01 kr.

— Halálozás. Dr. Flegmann Miksa
nyiregyházi törvényszéki orvos, egyike Szab-
olcsó megye legáltalánosabban szeretett és be-
sült polgárainak, pénteken birtelen szívzél-
hűdésben meghalt. Halála széles körben a
legmélyebb részvétet keltő. A gyászestéről a
következő jelentést tettük: Özv. Flegmann
Miksané szül. Bleuer Mária saját, valamint
gyermekai: Jenő, Bert, Sándor, Róza, Adolf
és Emil, továbbá testvérei és számos rokonai
névében is szomorodott szívvel jelenti szer-
zett férjének, edesatyjuknak, testvérüknek s
rokonuknak dr. Flegmann Miksa kir. törvény-
széki orvosnak, folyó 1887. évi márcz 4-én
reggeli 7 1/2 órakor életének 60. évében szív-
zélhűdésben történt hirtelen kimutát.

— Egészségtelen divat. Egy amerikai
lap komoly figyelemztetést közöl a női kala-
pokra alkalmazott kitömött madarak divata
ellen, mint a mely veszélyeztetni az egészséget
Az utóbbi években ugyanis nagy mennyiségű
arzeniket használtak fel kis madarak kitöm-
ésére és praepálására, melyek most ott dísz-
legnek nőink, leányaink és gyermekeink ka-
lapján. A tollak színének megőrzésére sokkal
nagyobb mennyiségű arzeniket használnak,
mint a mennyi a falkárpitok és szőnyegek
ism-rt intenzív zöld színének elérésére kell,
pedig ezek nem jönnek elő szoros érintkezés
be az emberekkel. A madár-diszról gyakran
válik le finom por, mely beleveszi magát az
arcbőrbe, szembe, orrba és fejtájtást s más
rosszullétet okoz. Hivatalos vizsgálatok kide-
riték, hogy az arzenikkel festett kárpitok
kiszívóinak egészsége mennyire megromlott
ugy hogy a törvényhozás szigorúan tiltatá.
Valószínű, hogy e holt madarak még inkább
veszélyeztetik viselőik egészséget, sőt talán
életét is. A női divatnak ez új, eddig figye-
lemre sem méltatott veszélyes oldala komoly
megtöndözésre érdemes hölgyeink részéről.

Egy univerzális házi szer.*

Csodálatos tümemény az, hogy az orvosi
tudomány emelkedésével nemcsak szaporod-
nak, de mind jobban hódítanak is az ugyne-
vezett „házi szer“, melyeknek pedig tudva-
levőleg mi orvosok esküdt ellenségei va-
gyunk. Pedig, hogy mennyit ér egy ilyen
jó „házi szer“, azt csak az emberiségnek az
a szenvedő része tudná megmondani, mely a
valóban jó házi szereket használni szokta,
hogy melyik háziszere valóban jó? Tudós
budapesti és vidéki kollegáim is azt mond-
ják: egy sem. Es egy ilyen szernek mégis
megadják a felmentvényt és elismerik, hogy
za valóban hasznos. E szer a sósorszesz.

* A cikk tisztelt írója, mint ismert fővárosi orvos,
az ugynevezett „házi szer“ tanulmányozását tette
feladatává és ígéretét birnik, hogy tapasztalatait lapunkban
a közönség érdekében közzé fogja tenni.

Meg vagyok róla győződve, hogy ha
gyűjtést indítanának Dr. Leo Vilmosnak a
sósorszesz feltalálójának szobrára azok közt,
kiknek zeuvedésűt e szer enyhítette, ugy
egy hét alatt együtt volna a szoborhoz szük-
séget költés. Kévs embernek köszönhet
oly sokat az emberiség, mint annak az an-
golnak. E szernek nem szabadna hiányzani
egyetlen háztartásból sem. Az ily univerzális
gyógyszer haszna beláthatatlan. Jó ez
fűl szem és torokbaj ellen; megszünteti a
fogfájást, a foghúsgyűnt, szaggyatást, fejtájtást
migrain, hajhullást, náthát, eltávolítja
tegit, a kúteget, a perzsenést; májfoltokat
széplőt és kitűnő szer a gyomorbántalmak
ellen. Nekünk magyaroknak pedig különös
kegyelettel kell adoznunk a sósorszesznek,
mert e szer mentette meg tudvalevőleg Kos-
suth Lajos nagy hazánkának szemévilágát
1867-ben.

Azt hiszem, szolgálatot teszek a közö-
ségnek, ha e szer használatával és sokoldalú-
ságával megismertetem. En mint orvos Bu-
dapestben négyféle képen szoktam használni:
Bedörzsölésre, borogatásokra, belsőleg és az
ugynevezett „massage“ kenőgyűrő gyógy-
módra. Filzuzgásnál, szaggyatásnál kis vatta-
darabot mártunk a sósorszeszbe és ezt na-
ponta kétszer háromszor ismételve — a fűlbe
dugjuk, míg a fűltövet és halántékot külső-
leg a szettel bedörzsöljük. — Szemgyenge-
ségnél a szeszbe mártott ujjunkat a szem-
pillákon többször végig húzzuk és a bekenés
után a szemet kissé felnyitjuk, hogy a szesz
pára kissé beszívároghasson. Ez a szemet né-
míleg csipi ugyan, de rendkívül erősíti a
szemidegeket; bedörzsölendő még a fűltő és
nyakcsigolya is. — Fogfájás és foghú-
sgyűntet egy lehet e szerrel gyógyítani,
ha az első esetben a fogba sósorszesz vatta-
darabát tesszük, a másik esetben pedig
szávkát naponként legalább háromszor fél-
vízzel kevert szeszrel öblögtetjük — Zu z ó d-
s ó k a t e szerrel gyakran kell megdör-
zsölni — Fejtájtás és migraine ellen
a fejtetőt, homlokokat, halántékokat és a
nyakcsigort bőségesen kell bedörzsölni, míg a
hajhullást ugy szünteti meg, ha fél-
vízzel többször megmossuk a fejet megmossuk.
— Csuzos bántalmakkal kitűnő hatása van
e szesznek, ha azt a kenő gyűrőgyógymód-
nál használjuk és a fájó testrészt naponként
simán, de nem gyengén, jól bekenhetjük.
— Náthánál a tej bedörzsölendő és a
fűlbe szesz vatta teendő. — Kúte-
gy vagy perzsenes a szenvedő helynek csu-
pán bedörzsölése által elmúlik, — ugyan
ilyen a hatása a májfoltoknál, széplőknel is,
melyek kitűnő használat után teljesen elmú-
nak. — Gyomorbántalmaknál szintén nagyon
jó szolgálatot tesz a sósorszesz, melyből
ily esetben egy evőkanálnyi sósorszesz két
evőkanálnyi meleg vízben veendő be mindig
egy órával az étkezés előtt.

Mint látjuk e szesz valóban univerzális.
De sajnos, hogy a kápszi pénzvagy előtt
semmi sem szent, még az ember egészsége
sem. Mióta Brázy Kálmán sósorszesze
Magyarországon oly rendkívüli mérvben el-
terjedt, azóta a hamisítók száma egész légi-
óra növekedett, kik spirituszos vízzel gyöt-
rik a közönséget. Azt a jóakaratu tanácsot
adom tehát mindenkinek, hogy csak azt a
sósorszeszt vegye meg, melynek vignettájá-
ba a kis üvegnél a 319 szám, a nagyobbak-
nál a 320 szám van benyomatva, miután a
valódi, hamisítatlan sósorszesz védjegyének
ez a száma.

Legközelebb lesz még alkalom egy-
bő háziszereket megismertetni és a közönsé-
get néhány ártalmas szerre figyelemztetni.

Dr. Pápay Ernő.

S z i n h á z.

Várady Iboylka második vendég fel-
léptével adatott tegnap a „Sárga csikó“ —
A „Vadgalamb“-ban láttuk először a kisasz-
szonyt, s már az az egy fellépte elég volt,
hogy a kritika elismeréssel, a közönség pedig
a buzditás és tetszés jeleivel adózzék a fiatal
reményteljes színésznőnek.

Kedves megjelenése elég volt, hogy
azonnal felé forduljon a közönség szíve. Pe-
dig a mi közönségünk megvokta válogatni
kegyeltjeit, s így annál értékebb hogy öt
hibáival és előnyeivel azonnal oly kedvesen
fogadta. Nem volt dala, melyet meg ne új-
ráztattak volna. E tetszésnyilvánítások ter-
mézetesen nem a meghiggadt művészetet
illették meg, hanem azon természeti adományt
melyből felcsilán a kisaszszony valódi tehetsége.
— Az igazgatóságot dícséret illeti, hogy fel-
fedezte a fiatal teheteget, s mi csak örülhe-
tünk, hogy majd a nyáron át jobban kifej-
lődve ősszel hozzánk fog visszakerülni. Tegnap
a „S á r g a c s i k ó“ Erzikéjében már bi-
tosabban érezte magát, mint „Vadgalamb“-
ban. — E biztosság különösen játékában
nyilatkozott meg, ének hangja még, daczára
erőssége és terj-dímének sok iskoláztatást
kiván. Nem tudja eléggé felhasználni azt, a
mivel bír. A zajos tapsok, beczézzetések óhaj-
tandó volna, ha elem széditnék, s inkább
a komoly tanúlásra adná magát, mint a
pillanatnyi sikerek hajhászására. Az előadás
különböben leszámítva a V e d r e s, D o b ó
és H a d a y játékát, nem a legsikerültebb volt.
Különösen a segéd szereplők nem tudták sze-
repeiket, annyira, hogy a közönség is észre-
vette ezt. Még Bogár tűnt fel a csárdás

gazda szerepében, ki nagy igyekezettel és ere-
detiséggel játszott.

Hunyady Margit vendégszereplése e
hétről elmarad. E szerint a Molnár László
jutalomjátéka is akkora halasztatott, mikor
Hunyady Margit le fog jöhetni. A napok
még nincsenek megállapítva, hanem körülbelül
16-ától fog játszani.

Színházi hírek. E. Kovács Gyula a
kittűnő tragikus, a mint a kolozsvári „E k“
írja, közelebb vendégszerepel Debreczenben.
Igen örvendünk ez érdekes hírek. A debre-
czeni színházi igazgatóság tagjai (Róna-
s z é k y Gusztáv, V a l e n t i n Lajos,
Mándoki Béla, Molnár László, Halmi Imre)
teguap d. e. irtak alá Kovács Sándor t.
ügyész hiv. helyiségében, a jövő évi időnyre
szóló szerződést. Solti Teréz, ki most végzi
a szini tanodát, közelebb vendégszerepel ná-
lunk szerződötési czéjből a dramai sze-
replőre Paulai Ede, Csiky Gergely és Ujházi
kde ajánlották. Márcz. 15. e nagy nap emlé-
kére ünnepi előadás lesz színházunkban mely
alkalmából a „Bánk bán“ adatik. Zilaby pe-
dig valamely házaftas költeményt fog szavalni
— „F a u s t“ opera, mely ma Balogh kar-
mester jutalmára bérletszünetben kerül színi-
bérletfolyamban a jövő héten fog ismét elő-
adatni.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.

BUDAPEST, márcz. 8. A képviselő-
ház mai ülésén változatlanul elfogadta a
Hajdunánás-Büd-Szentmihályi vasut en-
gedélyezésére, és ezzel összefüggőleg a
D e b r e c z e n H a j d u n á n á s i v a-
sutra vonatkozó miniszteri jelentést.

BUDAPEST, márcz. 8. A magyar de-
legáció ülészaka a szentesített határo-
zatok kihirdetése után bezaratott.

BERLIN, márcz. 8. A birodalmi
gyűlés befejezte a katonai javaslat első
olvasását; a második olvasás a plenum-
ban lesz, miután a bizottsági tárgyalást
mellőzték.

BUKAREST márcz. 8. Ruscsukban
széleskörű óvintézkedéseket tettek, miután
újabb lázadástól tartanak. Ruscsukban.
Turtukaiban és Filippopolban számos el-
fogatás történt. Szófiában nagy rémület
uralkodik. Az ottani miliciát, mint hűt-
lenséggel gyanúsítottat, lefegyverezték.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Holnap, szerdán, 1887. márcz. 9-én.

Utolsó szerelem.

Vigjétek 4 felvonásban. Irta: Dóczy Lajos.

VASUT.

Debreczenből indul:

B.-pest—N.-Várad felé	d. e. 9 ó. 14 p.
" "	d. e. 11 ó. 46 p.
" "	este 10 ó. — p.
Szatmár felé	d. e. 3 ó. 39 p.
" "	d. u. 3 ó. 37 p.
Kassa felé	d. e. 7 ó. 5 p.
" "	d. u. 7 ó 31 p.

Nánás felé: m. á. v. " d. u. 3. ó. 50.d

Debreczenbe érkezik:

Budapestről	é. regg. 2 ó. 51 p.
" "	d. u. 3 ó. 21 p.
" "	este 7 ó. 04 p.
Szatmárról	d. e. 11 ó. 28 p.
" "	este 9 ó. 31 p.
Kassáról	d. e. 8 ó. 35 p.
" "	este 8 ó. 52 p.
Nánásról:	m. á. v. indh. d. e. 8. ó. 51 p.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

Vértési Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Előnyös bevásárlás folytán

többséle

szőnyeget

rendkívüli olcsó áron ajánl

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA.

A világhírű berlini higieniai kiállítás

mely néhány év előtt az egészségápolás nagy terét és a házi orvoslások kisebb terét annyi elismerésre méltó szerekkel megajándékozta és jovitotta a művelt világot száraz fentartott alakban a nyelmezetté legelőbb a különleges szerekről. Ezekből csak néhányat említe a Carne pura vagy a husporok szer, a mely különböző alakban, mint Bisenits, Chocoladé stb. ott legelőbb becsátattak forgalomba. Az első nagy kutató azonban, ki ezen eszmét, mint más igen czélszerűt és fontosat, a művelt világ elé terelte, Liebig volt. Előírása szerint er-detilleg feldolgozott és szárításra felgőzölt orvosi mersékelt táp szer. Maláta kivonat (száraz) Liszt-kivonat és főzelék-kivonat, különösen mint élet és erősítő szer gyermekeknek és gyengélkedő lábbadozóknak mint könnyű durva por tűnnek a szem elé. Azok, a mi épen a Schmieid F. Tepliczi gyógyszerész laboratóriumában készült szerkeknél a földolgo, könnyen felolvasztatok és száraz votánál fogva biztosan tartósak. Mint ilyen például a száraz maláta kivonat egy eléggé meg nem becsülhető orvosi szer,

melynél a penész képződés, mindég egyenlő soha túlmérsékelt nedvesség tartalom következtében tökéletesen ment. S így a mindig biztos tartósságu száraz malátakivonat ugymint a többi száraz kivonatokért lelkiösmeretesen kezesség vállalatik. A gazdag fullasztóanyag-tartalom ugymint különösen gazdag tartalma Phosphorsavanyban nagyon nagy tápértéke mellett még arra képesíti ezen szereket, hogy mint gyermektápszer első sorba emeltessek, dacára, hogy ily gyermekek gumöbetségben és ugy nevezett kettős tag (Rachitis, angol betögség) szenvednek. — Ara, igen csekély. — Használati utasítása könnyen kivihető.

Ertéktelen utánzatok meg akadályozása végett, minden üveg az itt látható védjegyvel van ellátva.

Valódi majd minden gyógyszerárban

Nagyban kapható Bécsben: G. & R. Fritz, Droguerie.

Nincs többé fogfájás.

A SOULAC-i (Gironde apátja)

tisztelendő BENEDEK-rendi szerzetesek Dom Maguelonne Prior

— fogvizének —

használatát mellett.

2 arany-érem; Brüssel 1880. London 1884.

A legmagasabb kitüntetések.

Boursaud Péter prior által 1373 évben felalátott

A tisztelendő B-nedekrendi szerzetesek fogvizének használata, naponként néhány cseppet vízbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasságát, melyeknek fehérséget és szilárdságot kölcsönöz, amennyiben a foghúst erősíti s teljesen egészségessé változtatja. — Valóságos szolgálatot teszünke lap olvasóinak, midőn e régi és hasznos szert, a legjobb gyógy- és egyedüli övezert fogfájás ellen ajánljuk.

A cég alapítottát **SEGUIN** 3. Rue Huguerie, 1879. Fogynök: **3. BORDEAUX.**

Elixir dentifrice 1 frt 50 kr. 2 frt 50 kr. és 4 frt Poudre 80 kr. és 1 frt 25 kr. Pate 80 kr. és 1 frt 25 kr.

Raktárak Debreczenben: Schwarz M. Benő, Szepessy és Kerekes kereskedéseiben s Dr. Rothschnek E. gyógyszerárban.

Fontos tudnivaló kávéházaknak és kaszinóknak.

Billard-asztalokat

átvinni, részben vagy egészben újítani jutányos ár mellett helyben és vidéken elvállal

KILLER EDE

kárpitos és díszítő Nagyvárad u. 2084.

EQUITABLE

az Egyesült-Államok életbiztosító-társasága NEW-YORK-ban.

Alapított 1859-ben.

Biztosítási állomány 1886. december 31 én 1,747,000,000 márka.

Az új felvételek kitétek:

1884-ben 1885-ben 1886-ban, 360,000,000 408,000,000 474,000,000 m.

Az ősszalap emelkedett 1886. január hó 1-től 1887. január 1-ig 272,000,000 márkáról 321,000,000 márkára.

A tiszta nyereségtöbblet 1887. január hó 1-én 680,000,000 márkát tesz ki és a múlt évhez viszonyítva 130,000,000 márkával emelkedett. Tőkebefektetések Európában 16,000,000 márkán feül. A kötvények 3 év múlva kifogásolhatlanok. Minden kötvény visszavásárlási és leszállítási joga 3 év múlva. A 100,000 dollárból álló részvénytőke alapszabályszerűleg csak is 7% kamatoztatik, az azon feüli sok millióra rugó nyereség kizárólag a biztosítottak javára esik.

Aligazgatóság Magyarország részére: Budapest, Andrassy-ut 12. sz.

Eladó butor.

Egy garnitúra divatos szalon butor, két ruhatartó, egy új zongora, más butor darabokkal átköltözés folytán eladó: Roth Márton távirtdai főnök lakásán a posta épület emeletén.

Gyümölcsfa

eladás.

A gazdasági tanintézet kertjében kitta magas törzsű gyümölcsfák eladók.

Megrendelések csak márczius 31-ig

fogadtatnak el levélben, vagy szóval városban levő igazgatóságnál. Ugyan-onnan árjegyzék bérmentesen küldetik

Kiadó lakás.

Három szoba magánzó urak számára, együttesen vagy egyenként

K i a d ó

szintén iroda helyiségnek is használható.

Battyányi utca 2157. sz.

A nádudvari határon

a Nádasszegi tanyán.

Tekintetes Weisz Ignác ur bérletében mintegy

1832 db használatra való ákácza

a becsár szerint eladandó. Ott helyben az eladás bármikor eszközölhető.

1887. márczius 7-én.

Lukács Andor gazdasági tiszt.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos iver hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok,

báli meghívók, névjegyek füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.